

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA 's-GRAVENHAGE

**Directoraat-generaal Agro en
Natuur**

Directie Dierlijke Agroketens en
Dierenwelzijn

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Factuuradres

Postbus 16180
2500 BD Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ez

Ons kenmerk

DGAN-DAD / 15179557

Uw kenmerk

2015Z24262

Datum 21 januari 2016
Betreft Beantwoording vragen over rapport Eyes on Animals paardenmarkt
Zuidlaren

Geachte Voorzitter,

Hierbij stuur ik u de antwoorden op de op 11 december jl. ingezonden vragen van de leden Van Dekken en Dijkers (PvdA) over het inspectierapport van Eyes on Animals over paardenmarkten.

1

Bent u bekend met het rapport van Eyes on Animals 'inspectieverslag van de paardenmarkt Zuidlaren op 20 oktober 2015'?¹

Antwoord

Ja.

2

Wat is uw reactie op dit rapport?

7

Hoe verhoudt de constatering van Eyes on Animals dat paarden veelvuldig en structureel worden blootgesteld aan "ongerief" zoals angst, stress, dorst en dat de transporttijd niet tot een minimum wordt beperkt tijdens paardenmarkten zich tot de in de Wet Dieren vastgelegde intrinsieke waarde van het dier en de uitgebreide zorgplicht? Vindt u dat dit soort paardenmarkten een "redelijk doel" zijn om paarden aan het beschreven ongerief bloot te stellen?

Antwoord 2 en 7

In geval paardenmarkten onderdeel uitmaken van evenementen zoals een kermis of jaarfeest, is het risico op aantasting van het welzijn van de daar gehouden paarden nadrukkelijk aanwezig. Immers, de geluidsvolumes en mensenmassa's waarmee deze evenementen gepaard gaan kunnen bij paarden veel stress veroorzaken. In dat geval kan niet worden beargumenteerd dat de voorwaarden die worden gesteld door de Wet dieren en het Besluit houders van dieren ter verzekering van het welzijn van de dieren, worden gerespecteerd. Dit risico kan alleen voorkomen worden door deze koppeling van paardenmarkten aan

¹ <http://www.eyesonanimals.com/nl/eona-vraagt-aanpak-van-folkloristische-paardenmarkt/>

genoemde evenementen zodanig los te maken dat de paarden er geen hinder van ondervinden.

Zoals ik heb aangegeven in de schriftelijke beantwoording van de begrotingsvragen op 3 december 2015 zijn er geen voornemens om over te gaan tot het verbieden van de markten. Markten hebben een toegevoegde waarde want op die manier kan een tweede bestemming worden gezocht voor paarden die anders naar de slacht zouden gaan.

Incidenten kunnen niet altijd worden voorkomen maar het risico erop kan en moet zoveel mogelijk geminimaliseerd worden. Ik ben van mening dat er kritisch naar paardenmarkten gekeken moet worden om te zien of de daarin betrokken partijen zelf in staat zijn het welzijn van de dieren beter te waarborgen, misstanden te voorkomen en het risico op incidenten te minimaliseren. Ik zie daar ook een taak voor de betrokken gemeenten. Deze kunnen immers, met inachtneming van de kaders van hun APV-verordening, voorwaarden stellen bij de voor de paardenmarkten te verlenen vergunning. Destijds zijn door de betrokken partijen afspraken gemaakt over het verbeteren van het welzijn van paarden tijdens jaarmarkten. Ik zal in overleg met de Sectorraad Paarden en de andere stakeholders, waaronder de Dierenbescherming en Eyes on Animals, bezien op welke wijze het paardenmarktenprotocol dient te worden herzien en te worden aangescherpt om het welzijn van de paarden bij hun verblijf op de jaarmarkten beter te borgen. De NVWA zal specifiek op de paardenmarkten controleren waarbij de protocollen uitgangspunt zullen zijn.

Daarnaast zal, zoals eveneens aangegeven in de schriftelijke beantwoording, door de NVWA scherper toezicht worden gehouden op de export van paarden door middel van het kanaliseren van de export van paarden uit Nederland o.a. door het gebruik van Trade Control and Expert System – TRACES – in plaats van een gezondheidsverklaring per dier.

Mede in verband met diergezondheidsrisico's is besloten om export van paarden alleen nog toe te staan vanaf erkende verzamelplaatsen en niet meer vanaf paardenmarkten. Hiervoor is een wijziging nodig van de Regeling handel levende dieren en levende producten. Het streven is om deze wijziging voor de zomer in te laten gaan. Door middel van deze aanpassingen zal het welzijn van paarden die bestemd zijn voor de export en van paarden op markten beter gewaarborgd kunnen worden.

3

Is het waar dat een paardenmarkt volgens de EU-wetsdefinities geldt als "Overlaadplaats" met een maximum transporttijd van 24 uur? Kunt u met het oog hierop reageren op de bevindingen van Eyes on Animals: dat deze tijd bijna standaard en structureel wordt overschreden?

Antwoord

Volgens de Europese transportverordening geldt de markt als overlaadplaats. Indien de dieren hier langer dan 48 uur verblijven kan deze overlaadplaats ook bestempeld worden als plaats van vertrek. De houders van de dieren dienen er voor te zorgen dat aan de eisen van de transportverordening en het Besluit houders van dieren wordt voldaan.

4

Is het waar dat er geen harde normen zijn voor wanneer een paard te mager is, en dat dit per geval beoordeeld wordt door een dierenarts die mogelijk onder druk staat van handelaren om niet te streng te zijn, zoals gesteld door Eyes on Animals? Deelt u de mening dat dit een onwenselijke situatie is en er vastgestelde normen moeten komen zodat voor iedereen duidelijk is waar de grens tussen gezond en ongezond ligt?

Antwoord

Bij paarden wordt de body condition score gebruikt om vast te stellen of het gewicht in orde is. Deze internationaal toegepaste score is afdoende om een goed beeld te geven van de voedingstoestand van het dier. Dierenartsen en controleurs van de NVWA gebruiken deze body condition score.

5

Klopt de ervaring van Eyes on Animals dat er gedurende de nacht geen capaciteit van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) wordt ingezet om op dierenwelzijn en naleving van de EU-wet 1/2005 te handhaven? Kunt u een overzicht geven van het aantal fte dat beschikbaar is voor controle tijdens de nacht, en het aantal fte dat beschikbaar is voor controle overdag?

6

Bent u het er mee eens dat er strenger toezicht nodig is bij paardenmarkten voor naleving van de EU-wet EU 1/2005 en als dit, zoals uit onderzoek van Eyes on Animals blijkt, niet door de lokale overheid kan worden geleverd door de landelijke overheid dient te worden gedaan? Zo ja, op welke manieren gaat u dit toezicht versterken? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5 en 6

Tijdens paardenmarkten ligt de verantwoordelijkheid voor het toezicht primair bij de houder, de marktorganisator en de lokale overheid die ook de vergunning afgeeft voor het evenement. In de regel worden dierenartsen ingehuurd die alle dieren beoordelen. De NVWA houdt additioneel toezicht, kort voor en vanaf het moment dat de markt officieel geopend is. Ook wordt er gecontroleerd op de aan- en afvoerwegen en bij een aantal grensovergangen.

**Directoraat-generaal Agro en
Natuur**
Directie Dierlijke Agroketens en
Dierenwelzijn

Ons kenmerk
DGAN-DAD / 15179557

In totaal waren er in Zuidlaren tijdens de markt tussen 8.00 uur en 19.00 uur 12 controleurs aanwezig, herkenbaar en niet herkenbaar. Bij controles op de grenzen en aanvoerwegen tot 22.00 uur de avond ervoor 6 fte, vanaf 4.00 uur 2 fte en vanaf 6.00 uur nog eens 2 fte erbij. Vanaf 12.00 tot ca. 21.00 uur waren 15 fte aanwezig om te controleren bij afvoerwegen en de grenzen.

(w.g.)

Martijn van Dam
Staatssecretaris van Economische Zaken